

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Роздільнянської міської ради

Одеської області

02 липня 2025 року

№ 4732-VIII

ПРАВИЛА утримання домашніх тварин на території Роздільнянської міської територіальної громади

1. Загальні положення

1.1 Правила утримання домашніх тварин на території Роздільнянської міської територіальної громади (далі – **Правила**) – є нормативно-правовим актом, яким установлюються вимоги до утримання домашніх тварин на території громади.

1.2 Правила розроблено відповідно до вимог Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», Закону України «Про ветеринарну медицину», Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», Закону України «Про тваринний світ», Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Європейської конвенції про захист домашніх тварин, ратифікованої Законом України «Про ратифікацію Європейської конвенції про захист домашніх тварин», з метою врегулювання відносин, що виникають у сфері утримання домашніх тварин, забезпечення відповідного санітарного, екологічного та епізоотичного стану на території громади.

1.3 Фізичні та юридичні особи, які утримують домашніх тварин, зобов'язані дотримуватися вимог нормативно-правових актів, зазначених у статті 2 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», санітарно-гігієнічних і ветеринарних норм та правил, а також не допускати порушень прав і законних інтересів інших фізичних і юридичних осіб та не створювати загрози безпеці людей, а також інших тварин.

1.4 Шкода, заподіяна особі або майну фізичної особи, а також шкода, заподіяна майну юридичної особи твариною, підлягає відшкодуванню в повному обсязі особою, яка її утримує.

1.5 Правила утримання домашніх тварин на території Роздільнянської міської територіальної громади ґрунтуються на наступних принципах:

- гуманного ставлення до тварин;
- участі органів місцевого самоврядування і виконавчої влади, територіальних органів Держпродспоживслужби та ветеринарної медицини, громадських організацій (представників інших організацій, установ тощо) та зацікавлених фізичних та юридичних осіб у заходах щодо вирішення проблем, пов'язаних з утриманням тварин;
- обліку та регулювання чисельності тварин гуманними методами;
- обов'язкового виконання фізичними та юридичними особами, які утримують домашніх тварин вимог цих Правил, а також ветеринарно-санітарних норм, забезпечення належного епізоотичного та санітарно-епідеміологічного стану території міста;
- забезпечення належних умов для гармонійного співіснування людей та тварин на території Роздільнянської міської територіальної громади.

II. Визначення термінів

домашні тварини – собаки, коти та інші тварини, що протягом тривалого історичного періоду традиційно утримуються і розводяться людиною, а також тварини видів чи порід, штучно виведених людиною для задоволення естетичних потреб і потреб у спілкуванні, що, як правило, не мають життєздатних диких популяцій, які складаються з особин з аналогічними морфологічними ознаками, та існують тривалий час у їх природному ареалі;

безпритульні тварини – домашні тварини, що залишилися без догляду людини або утворили напіввільні угруповання, здатні розмножуватися поза контролем людини;

евтаназія – гуманні методи умертвіння тварин, що виключають їх передсмертні страждання;

жорстоке поводження з тваринами – знущання над тваринами, у тому числі безпритульними, що спричинило їх мучення, завдало їм фізичного болю, страждань, у тому числі спричинило тілесні

ушкодження, каліцтво чи загибель, нацьковування тварин одна на одну та на інших тварин, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів, залишення тварин напризволяще, а також інші порушення правил утримання, поводження та транспортування тварин;

гуманне ставлення до тварин – дії, що відповідають вимогам захисту тварин від жорстокого поводження і передбачають доброзичливе ставлення до тварин, сприяння їх блага, покращання якості їх життя тощо;

утримання в домашніх умовах – обмеження природної волі домашніх тварин, що виключає їх вільне переміщення за межами квартири, подвір'я окремого будинку;

притулки для тварин – неприбуткові установи, спеціально призначені та облаштовані для утримання безпритульних тварин;

екскременти – відходи життєдіяльності тварин;

ідентифікація домашніх тварин – процедура ототожнення домашніх тварин із засобами їх ідентифікації (згідно Порядку реалізації експериментального проєкту з проведення ідентифікації та/або реєстрації домашніх тварин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2023 року №1171);

реєстрація домашніх тварин – дія агента з ідентифікації домашніх тварин у Реєстрі домашніх тварин щодо внесення реєстрових даних (змін до них) про домашню тварину, її власника/утримувача, яка підтверджена накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа агента з ідентифікації домашніх тварин (згідно Порядку реалізації експериментального проєкту з проведення ідентифікації та/або реєстрації домашніх тварин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2023 року №1171);

власник домашньої тварини (далі – власник) – фізична або юридична особа, яка здійснює догляд за домашньою твариною, що належить їй на праві власності, і несе відповідальність згідно із законом за стан та дії тварини (згідно Порядку реалізації експериментального проєкту з проведення ідентифікації та/або реєстрації домашніх тварин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2023 року №1171);

утримувач домашньої тварини (далі – утримувач) – фізична або юридична особа, яка здійснює утримання та/або обіг домашньої тварини (згідно Порядку реалізації експериментального проєкту з проведення ідентифікації та/або реєстрації домашніх тварин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2023 року №1171);

засіб ідентифікації домашніх тварин – мікрочип (транспондер) та/або клеймо (нанесене не пізніше 3 липня 2011 року) та/або сформований під час реєстрації домашньої тварини неповторюваний індивідуальний ідентифікаційний номер (далі – реєстровий ідентифікатор) (згідно Порядку реалізації експериментального проєкту з проведення ідентифікації та/або реєстрації домашніх тварин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2023 року №1171);

домашні тварини, які підлягають ідентифікації та реєстрації (далі – домашні тварини) – собаки (*Canis lupus familiaris*), коти (*Felis silvestris catus*), тхори (фретки) (*Mustela putorius furo*) (згідно Порядку реалізації експериментального проєкту з проведення ідентифікації та/або реєстрації домашніх тварин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2023 року №1171).

III. Вимоги до утримання домашніх тварин

3.1 Загальні правила утримання тварин

3.1.1 Умови утримання тварин повинні відповідати їх біологічним, видовим та індивідуальним особливостям.

3.1.2 Умови утримання тварин повинні задовольняти їх природні потреби в їжі, воді, сні, рухах, контактах із собі подібними, у природній активності та інші потреби.

3.1.3 Кількість тварин, що утримуються, обмежується можливістю забезпечення їм умов утримання відповідно до вимог цього Закону.

3.1.4 Місце утримання тварин повинно бути оснащено таким чином, щоб забезпечити необхідні простір, температурно-вологісний режим, природне освітлення, вентиляцію та можливість контакту тварин із природним для них середовищем.

3.1.5 Утримання тварин у дитячих закладах допускається за умови забезпечення постійного догляду за тваринами відповідно до вимог Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження».

3.2 Особа, яка утримує домашню тварину, зобов'язана:

3.2.1 забезпечити домашній тварині необхідні умови, що відповідають її біологічним, видовим та індивідуальним особливостям, відповідно до вимог Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження»;

3.2.2 дотримуватися санітарно-гігієнічних норм експлуатації жилого приміщення, де утримується домашня тварина (місце постійного утримання), та норм співжиття.

3.3 Особи, які утримують домашніх тварин, мають право з'являтися з ними поза місцями їх постійного утримання (супроводжувати їх).

Супроводжувати домашню тварину може особа, яка досягла 14-річного віку.

3.4 Особа, яка супроводжує тварину, зобов'язана забезпечити:

3.4.1 безпеку оточуючих людей і тварин, а також майна від заподіяння шкоди супроводжуваною домашньою твариною;

3.4.2 безпеку супроводжуваної домашньої тварини;

3.4.3 безпеку дорожнього руху при проходженні з домашньою твариною біля транспортних шляхів і при їх переході шляхом безпосереднього контролю за її поведінкою;

3.4.4 наявність повідка для здійснення виходу собак та інших домашніх тварин, які можуть становити небезпеку для життя чи здоров'я людини, поза місцем постійного утримання таких тварин, а також намордника на собаках порід, що включені до Переліку небезпечних порід собак, що затверджується Кабінетом Міністрів України;

3.4.5 наявність на домашній тварині нашійника з ідентифікуючими позначками.

3.5 При супроводженні домашніх тварин не допускається залишати їх без нагляду.

3.6 Дозволяється утримувати:

- домашніх тварин – у квартирах, де проживає кілька сімей, – лише за письмовою згодою всіх мешканців квартири. При цьому не дозволяється утримувати домашніх тварин у місцях загального користування;

- домашніх тварин – у «зоокутках» дитячих, освітніх, наукових, санаторно-курортних і оздоровчих закладів – з дозволу відповідного органу за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ветеринарної медицини;

- домашніх тварин – у вільному виході на ізолюванні, добре огороженій території (в ізолюваному приміщенні) на прив'язі або без неї;

- домашніх тварин – юридичними особами: для охорони – в обладнаних приміщеннях або на прив'язі; для дослідної мети – у вольєрах, біологічних клініках (віваріях) або в розплідниках;

- собак – без повідків і намордників під час оперативного використання правоохоронними органами, собак спеціального призначення, а також собак під час муштри, на полюванні, на навчально-дресирувальних майданчиках.

3.7 Забороняється утримувати тварин:

- особам, на яких накладалося адміністративне стягнення або застосовувалися заходи впливу за вчинення правопорушення, пов'язаного з жорстоким поводженням з тваринами – протягом року з дня набрання законної сили постановою про накладення адміністративного стягнення чи застосування заходів впливу;

- особам, які притягалися до кримінальної відповідальності за жорстоке поводження з тваринами або були звільнені від кримінальної відповідальності та провадження у справі закрито за nereабілітуючими обставинами, або стосовно яких були застосовані примусові заходи медичного чи виховного характеру, – протягом 10 років з дня набрання законної сили обвинувальним вироком суду або рішенням про звільнення від кримінальної відповідальності та закриття провадження у справі за nereабілітуючими обставинами, або рішенням про застосування, продовження, зміну примусових заходів медичного чи виховного характеру.

3.8 При поводженні з тваринами не допускається:

3.8.1 використання оснащення, інвентарю та піротехнічних виробів (виробів, що містять вибухові речовини або вибухову суміш речовин, призначені для отримання теплового, світлового, звукового ефекту, газу, диму або поєднання таких ефектів у результаті само підтримуваних екзотермічних хімічних реакцій), що призводять або можуть призвести до травмування тварин;

3.8.2 примушування тварин до виконання неприродних для них дій, що призводять до травмувань;

- 3.8.3 нанесення побоїв, травм, отруєння тварин;
- 3.8.4 використання тварин в умовах надмірних фізіологічних навантажень тощо.
- 3.9 При проведенні больових процедур обов'язкове застосування знеболюючих препаратів.
- 3.10 Забороняється:
 - 3.10.1 Розведення тварин з виявленими генетичними змінами, що спричиняють їм страждання;
 - 3.10.2 розведення тварин зі спадково закріпленою агресивністю;
 - 3.10.3 примушування до нападу одних тварин на інших, у тому числі при тестуванні тварин;
 - 3.10.4 проведення генетичних змін на тваринах;
 - 3.10.5 застосування до тварин фармакологічних та механічних засобів допінгу;
 - 3.10.6 інші дії чи бездіяльність, що суперечать принципам захисту тварин від жорстокого поводження.

IV. Ветеринарне обслуговування тварин

- 4.1 Особа, яка утримує тварину, зобов'язана забезпечити своєчасне надання їй ветеринарної допомоги.
- У разі виникнення підозри на наявність у тварини захворювання особа, яка її утримує, зобов'язана негайно ізолювати таку тварину і звернутися до ветеринарного лікаря.
- Ветеринарні процедури щодо тварин можуть здійснювати тільки особи, які мають відповідну фахову освіту.
- Ветеринарне обслуговування повинно включати послуги з евтаназії тварин для припинення страждань тварини, якщо вони не можуть бути припинені в інший спосіб.

V. Транспортування тварин

- 5.1 При транспортуванні тварин повинні задовольнятися їх потреби в їжі та воді, а також має бути забезпечений захист від шкідливого для них зовнішнього впливу.
- Транспортний засіб, призначений для перевезення тварин, повинен бути спеціально оснащений для того, щоб виключати травмування або загибель тварин.
- При завантаженні і розвантаженні тварин мають використовуватися пристрої і прийоми, що виключають травмування і загибель тварин.
- Транспортування тварин різних видів проводиться роздільно, за винятком таких їх видів, які природно контактують один з одним або є нейтральними один до одного.
- Загиблі тварини і ті, що не підлягають подальшому транспортуванню, повинні бути усунуті від інших на першій же стоянці.
- Правила транспортування тварин затверджуються Кабінетом Міністрів України.
- Перевезення тварин у транспорті загального користування здійснюється відповідно до правил перевезення тварин у транспорті загального користування.

VI. Особливості права власності та інших речових прав на тварин

- 6.1 Право власності або інші речові права особи, яка утримує тварину, обмежені обов'язком дотримання норм і вимог Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження».
- Право власності та інші речові права на тварин у разі жорстокого поводження з ними можуть бути припинені за рішенням суду шляхом їх оплатного вилучення або конфіскації.
- Угоди, укладені особою, яка не досягла 18 років, з набуття або передачі права власності чи іншого речового права на тварину можуть бути визнані недійсними за рішенням суду, якщо такі угоди укладені без згоди батьків цієї особи або осіб, що їх замінюють.
- Шкода, заподіяна особі або майну фізичної особи, а також шкода, заподіяна майну юридичної особи твариною, підлягає відшкодуванню в повному обсязі особою, яка її утримує.

VII. Вилов та тимчасова ізоляція безпритульних, домашніх тварин

- 7.1 Собаки, незалежно від породи, належності та призначення, у тому числі й ті, що мають нашійники з номерними знаками і намордники, але знаходяться без власника на вулицях, площах, ринках, у скверах, садах, на бульварах, пляжах, у громадському транспорті, дворах та інших громадських місцях, вважаються безпритульними і підлягають вилову. Повторному вилову (але не більше одного разу на рік) для проведення повторної вакцинації та адаптації підлягають тварини, які раніше були виловлені, ідентифіковані та зареєстровані. Такі тварини розміщуються у притулки для тварин або центри реабілітації тварин, або під нагляд громадських та благодійних організацій, які зобов'язані забезпечити утримання та догляд за твариною з дотриманням ветеринарних правил, або повертаються до ареалу перебування (у місця вилову) для вільного проживання.

7.2 Тимчасовій ізоляції підлягають собаки, коти та інші домашні тварини в разі, якщо на це є відповідне рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ветеринарної медицини, а також ті, що завдали тілесних ушкоджень людині або іншій домашній тварині. Тимчасова ізоляція домашніх тварин може проводитись у примусовому порядку, якщо домашня тварина є небезпечною для оточуючих.

7.3 Тимчасово ізольовані домашні тварини протягом семи днів з дня їх вилову повинні бути обстежені і після висновків державної установи ветеринарної медицини про стан здоров'я тварин повертаються власникам (після сплати витрат на обстеження і утримання), а в разі виявлення обставин, що можуть загрожувати життю та здоров'ю оточуючих, передаються спеціалізованим організаціям для подальшого лікування.

7.4 Для забезпечення вилову та тимчасової ізоляції безпритульних тварин органами місцевого самоврядування можуть створюватися комунальні служби або підприємства з питань утримання та поведінки з тваринами в населених пунктах відповідно до місцевих програм регулювання чисельності тварин у населених пунктах.

7.5 Вилів безпритульних тварин окремими громадянами забороняється, крім випадків, коли ці тварини є небезпечними для оточуючих та проявляють агресивність, створюючи загрозу безпеці людей.

7.6 Вилівлені безпритульні домашні тварини протягом семи днів з дня їх вилову можуть утримуватися на карантинних майданчиках комунальної служби або підприємств, що здійснюють вилів, і повертаються власникам або особам, які здійснюють опіку над такими тваринами, з дозволу ветеринарної установи після оплати вартості витрат на вилів і утримання або можуть бути передані притулкам для тварин, центрам реабілітації тварин чи громадським та благодійним організаціям, які зобов'язані забезпечити утримання та догляд за твариною з дотриманням ветеринарних правил.

7.7 Якщо протягом двох місяців з моменту заявлення про затримання безпритульної тварини не буде виявлено її власника або він не заявить про своє право на неї, право власності на цю тварину переходить до особи, у якої вона була на утриманні та в користуванні.

У разі відмови особи, у якої безпритульна тварина була на утриманні та в користуванні, від набуття права власності на неї ця тварина переходить у власність територіальної громади, на території якої її було виявлено.

7.8 Поверненні власникам тварини підлягають щепленню проти сказу.

7.9 Власники зобов'язані протягом тридцяти днів утримувати таких тварин в ізольованому приміщенні і за вказівкою ветеринарної установи доставляти їх для огляду.

VIII. Ідентифікація та реєстрація домашніх тварин

8.1 Проведення ідентифікації та/або реєстрації домашніх тварин, власниками/утримувачами яких є фізичні та/або юридичні особи, здійснюється на підставі Порядку реалізації експериментального проекту з проведення ідентифікації та/або реєстрації домашніх тварин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2023 року №1171.

8.2 Власники/утримувачі у разі участі в експериментальному проєкті повинні ідентифікувати домашніх тварин за допомогою засобів ідентифікації домашніх тварин та/або зареєструвати їх у Реєстрі домашніх тварин.

Ідентифіковані за допомогою мікрочипа (транспондера) або клейма домашні тварини підлягають реєстрації.

8.3 Під час першої реєстрації домашньої тварини у Реєстрі домашніх тварин їй присвоюється реєстровий ідентифікатор, який може бути використаний як візуальний засіб ідентифікації після нанесення його на жетон або нашійник.

У разі ідентифікації домашньої тварини виключно за допомогою реєстрового ідентифікатора ідентифікація здійснюється після проведення реєстрації домашньої тварини.

Засоби ідентифікації домашніх тварин та додаткові візуальні засоби ідентифікації можуть використовуватися одночасно.

8.4 Ідентифікацію та реєстрацію домашніх тварин проводять агенти з ідентифікації домашніх тварин.

8.5 Для ідентифікації та/або реєстрації домашньої тварини власник/утримувач або представник власника/утримувача повинен пред'явити агенту з ідентифікації домашніх тварин документи та всю необхідну інформацію, що передбачені пунктом 11 Порядку реалізації експериментального проєкту з проведення ідентифікації та/або реєстрації домашніх тварин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2023 року №1171.

8.6 Власнику/утримувачу, який є фізичною особою, за його бажанням у разі відсутності ветеринарно-санітарного паспорта на тварину агентом з ідентифікації домашніх тварин у порядку, встановленому законодавством, видається ветеринарно-санітарний паспорт на тварину, що містить інформацію про

власника, опис тварини, відомості про її ідентифікацію, стан здоров'я, діагностику, щеплення, лікування, інші протиепізоотичні заходи щодо тварини.

Власнику/утримувачу після завершення реєстрації домашньої тварини протягом доби надсилається на адресу електронної пошти, зазначену в Реєстрі домашніх тварин, інформаційна довідка з Реєстру домашніх тварин, що містить інформацію про власника/утримувача, опис тварини, відомості про її ідентифікацію та іншу наявну в Реєстрі домашніх тварин інформацію, зазначену у пункті 11 Порядку реалізації експериментального проекту з проведення ідентифікації та/або реєстрації домашніх тварин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2023 року №1171.

8.7 Ветеринарно-санітарний паспорт на тварину дійсний до моменту її смерті.

8.8 За умови наявності в Реєстрі домашніх тварин відомостей щодо власника, який є фізичною особою, інших відомостей, зазначених у пункті 11 Порядку реалізації експериментального проекту з проведення ідентифікації та/або реєстрації домашніх тварин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2023 року №1171, засобами Порталу Дія формується електронний паспорт на домашню тварину.

Електронний паспорт на домашню тварину формується безоплатно.

Електронний паспорт на домашню тварину є дійсним лише за наявності унікального електронного ідентифікатора та не може використовуватися без нього.

Електронний паспорт на домашню тварину може пред'являтися власником, який є фізичною особою, замість та без додаткового пред'явлення ветеринарного-санітарного паспорта на тварину.

ІХ. Поховання померлих домашніх тварин

9.1 Поховання померлих домашніх тварин здійснюється за рахунок їх власників/утримувачів у встановленому законодавством порядку, з дотриманням санітарно-епідеміологічного та екологічного законодавства.

9.2 Не дозволяється викидати трупи домашніх тварин в контейнери для збору сміття.

Х. Відповідальність за порушення Правил

10.1 За порушення вимог Правил та законодавства про утримання домашніх тварин, винні особи несуть кримінальну, адміністративну та цивільно-правову відповідальність згідно із законодавством.